

कृषीसेवक पदाकरीता लेखी परीक्षा – 2013

पुणे

1. कपाशीच्या पीकास जादा खते व पाणी दिल्यास काय होते ?
 - 1) उत्पादन वाढते
 - 2) शाखीय वाढ होऊन उत्पादन वाढते
 - 3) कापसाची प्रत बिघडते
 - 4) कापसाची प्रत सुधारते
2. महाराष्ट्राच्या शेतक-यासाठी हा ऊस लागवडीचा हंगाम सर्वात फायदेशीर आहे.
 - 1) पूर्वहंगामी
 - 2) सुरु
 - 3) आडसाली
 - 4) हंगामी
3. भुईमुग पेरणीपूर्वी 10 कि.ग्रॅ. बियाण्यास किती रायझोबियम वापर करावा ?
 - 1) 100 ग्रॅम
 - 2) 150 ग्रॅम
 - 3) 200 ग्रॅम
 - 4) 250 ग्रॅम
4. बाजरीवरील गोवासी रोगास असे म्हणतात.
 - 1) अरगह
 - 2) करपा
 - 3) केवडा
 - 4) भर
5. काळ्या रंगाच्या जमिनी कोणत्या प्रकारच्या खडकापासून तयार झालेल्या आहेत?
 - 1) लाइम स्टोन
 - 2) बेसाल्ट
 - 3) सॅड स्टोन
 - 3) लॅटेराइट
6. मृदा निर्मितीत तापमान 10^0 सें. वाढल्यास रासायनिक क्रियाचा वेग होतो.
 - 1) दुप्पट
 - 2) निम्मा
 - 3) चौपट
 - 4) तिप्पट
7. ज्वारीच्या कोवळ्या तारांमध्ये कोणता विषारी घटक असतो?
 - 1) टार्टारिक अॅसिड
 - 2) कार्बाकिझलिंग अॅसिड
 - 3) हायझोसानिक अॅसिड
 - 4) हायझोक्लोरिक अॅसिड
8. आफिकन टॉल ही या चारा पिकाची जात आहे.
 - 1) बाजरी
 - 2) ओट
 - 3) बरसीम
 - 4) मका

9. हिरवळीचे खत म्हणून पुढीलपैकी कोणत्या पिकाचा वापर होतो?
- घेंचा
 - भुईमूग
 - मका
 - करंज
10. हाडांच्या खतात अन्नद्रव्याचे प्रमाण अधिक असते.
- नत्र
 - स्फूरद
 - पालाश
 - मॅग्नेशिअम
11. 'तोतापुरी' या जातीत दोष आढळतो.
- साका विकृती
 - अनियमित बहार
 - कोयीतील कीड
 - कमी उत्पादन
12. महाराष्ट्रात व्यापारी तत्त्वावर कॅलीच्या कोणत्या जातीची लागवड केली जाते ?
- मुठेळी
 - श्रीमंती
 - राजेळी
 - वसई
13. डाळीबातील बहाराच्या फळांची गुणवत्ता सर्वोत्कृष्ट असते.
- हस्त
 - मृग
 - आंबे
 - सर्व
14. ग्लॅडीएटर ही गुलाबाची कोणत्या प्रकारातील जात आहे ?
- हायबीड-टी
 - फ्लोरीबंडा
 - मिनिएचर
 - क्लायंबर
15. रामकाठी हा चा एक प्रकार आहे.
- गॅलार्डिया
 - झेंदू
 - झिनिया
 - ॲस्टर
16. संगणकाच्या ऑपरेटिंग सिसिटमला सॉफ्टवेअर असे म्हणतात ?
- सिसिटम
 - ॲप्लिकेशन
 - स्पेशल परपज
 - जनरल
17. आल्याच्या लागवडीसाठी कशाचा वापर करतात ?
- ग्रंथीखोड
 - मूळखोड
 - बी
 - खुंट
18. रोपांची वाढ नियंत्रणात ठेवण्यासाठी हे रसायन वापरतात.
- सायकोसील
 - 2-4 डी
 - जी. ए.
 - इथिलीन
19. पिकातील आच्छादनामुळे कोणता महत्वाचा फायदा होतो ?
- बाष्पोत्सर्जन नियंत्रित होते.
 - कीड नियंत्रण
 - जमिनीतून बाष्पीभवन कमी होते.
 - सूर्यप्रकाशाची प्रखरता कमी होते.

20. या कुळात सर्वाधिक अन्नधान्य पीके समाविष्ट आहेत.
1) लेग्यूमिनॉसी 2) ऑस्टरसी
3) मालवेसी 4) ग्रेमिनी
21. ऑम्लधर्मी जमीन सुधारणेसाठी उपयोग करतात.
1) जिप्सम 2) बेसिक स्लॅग
3) सुपर फॉस्फेट 4) युरिया
22. उसातील गवताळ वाढ हा रोग कोणत्या सूक्ष्म जीवामुळे होतो?
1) मायकोप्लाझमा 2) मायकोरायझा
3) बॅक्टेरिया 4) फंगस
23. कपाशीवरील मावा, तुडतुडे व बोंडाळीची अंडी या भक्षक कीटकामुळे कमी होतात.
1) लष्करी अळी 2) बिटल 3) क्रायसोपा 4) मध्यमाशी
24. मिरचीसाठी १ हेक्टर क्षेत्राकरीता इतके वियाणे लागते.
1) ५०० ग्रॅम 2) १.५ किलो 3) ५ किलो 4) १०० ग्रॅम
25. पेरुची लखनौ-४९ ही जात कोणत्या नावाने ओळखली जाते ?
1) सुभेदार 2) सरदार 3) लालपरी 4) सफेदा
26. महाराष्ट्रात चिकूच्या अनेक चांगल्या बागा कोणत्या जिल्ह्यात आहेत?
1) ठाणे 2) रत्नागिरी 3) सिंधुदुर्ग 4) सोलापूर
27. डॉगरीज या खुंटाचा वापरकोणत्या पिकाच्या कलमासाठी वापरतात ?
1) चिकू 2) गुलाब 3) द्राक्ष 4) आंबा
28. उम्या पिकात केलेल्या मशागतीस म्हणतात.
1) पूर्वमशागत 2) आंतरमशागत
3) बाह्य मशागत 4) उभी मशागत
29. शेतकऱ्यांना उत्पादक लागवडीसाठी कोणते वियाणे दिले जाते?
1) संग्रहित 2) पायाभूत 3) अभिजात 4) प्रमाणित
30. आंबा पिकातील भरपूर फळे येणाऱ्या वर्षाला काय म्हणतात ?
1) ऑन इयर 2) ऑफ इयर
3) अर्ली सिझन 4) ऑफ सिझन

31. द्राक्षाच्या घडांना संप्रेरकाच्या द्रावणात बुडविण्याच्या क्रयेस काय म्हणतात ?
 1) ड्रेचिंग 2) इचिंग 3) डिपिंग 4) सोकिंग
32. आंबा कोय कलमे करण्यासाठी कोणता काळ योग्य आहे ?
 1) जानेवारी-फेब्रुवारी 2) मे-जून
 3) जुलै-ऑगस्ट 4) सप्टेंबर-ऑक्टोबर
33. बटाटा पिकाचे मूळ स्थान हे आहे.
 1) दक्षिण अमेरिका 2) दक्षिण आफ्रिका
 3) दक्षिण भारत 4) दक्षिण युरोप
34. भात पीक उत्पादनाची सुधारित पद्धत ही आहे.
 1) मलेशियन 2) जपानी 3) फिलीपिनी 4) आखाती
35. स्फूरद विरघळणाऱ्या जीवाणूत पुढीलपैकी कोणाचा समावेश आहे ?
 1) रायझोवियम 2) अॅञ्जेटोबैक्टर
 3) अझोला 4) बॅसिलस
36. सोयाबीनपासून पुढील कोणता घटक सर्वात जास्त प्रमाणात मिळतो?
 1) कार्बोदके 2) तेल 3) प्रथिने 4) शर्करा
37. मातीचा नमूना घेण्यासाठी कोणत्या साधनाचा उपयोग करतात?
 1) ऑगर 2) पडलर 3) झेचर 4) हार्वेस्टर
38. बोरॉन हे अन्नद्रव्य कोणत्या गटात समाविष्ट आहे ?
 1) प्रधान 2) दुध्यम 3) सूक्ष्म 4) सूलू
39. गेंडामूळा ही पुढीलपैकी कोणत्या पिकावरील कीड आहे ?
 1) भात 2) नारळ 3) पपई 4) केळी
40. मिरचीतील तिखटपणा या द्रव्यामुळे असतो.
 1) लायकोपीन 2) टूनिन 3) कूर्कूभीन 4) कॅप्सीसीन
41. पुढीलपैकी कोणत्या पिकाची लागवड रोपांच्या पुनर्लागवडीने करतात?
 1) कलिंगड 2) बटाटा 3) वांगी 4) गवार
42. तुतीचा पाला रेशिम किड्यांच्या कोणत्या अवस्थेत खाद्य म्हणून देतात ?
 1) अळी 2) पतंग 3) कोष 4) प्रौढ

43. उदासीन जमिनीची पी. एच. किती असते ?
- 1) सातपेक्षा कमी
 - 2) सात
 - 3) सातपेक्षा जास्त
 - 4) चौदा
44. वनस्पतीपेशीच्या आवरणास म्हणतात.
- 1) पेशीकवच
 - 2) रिकित्तका
 - 3) केंद्राभित्ती
 - 4) पेशीभित्तिका
45. ऊस हे प्रकारचे पीक आहे.
- 1) सी-3
 - 2) सी-4
 - 3) सी-2
 - 4) सी-1
46. फळे पिकविण्यासाठी या रसायनाचा वापर करतात.
- 1) जिबरलीन
 - 2) इथिलीन
 - 3) सायटोकायनीन
 - 4) रायपनींग
47. कांदा पिकातील अवेळी आलेल्या फुलो-न्यास काय म्हणतात ?
- 1) डेंगळे
 - 2) कोंब
 - 3) तूरे
 - 4) मंजिरी
48. बहार क्रियेत दिल्या जाणाऱ्या पाण्याच्या ताणाचाकालावधी कशावर अवलंबून असतो ?
- 1) पाणी पुरवठा
 - 2) मातीची रचना
 - 3) मातीची जलधारण शक्ती
 - 4) खतांचे प्रमाण
49. कृषी अर्थशास्त्र म्हणजे :
- 1) कृषीशी निगडीत आर्थिक बाबींचा अभ्यास
 - 2) कृषी उत्पादनासाठी लागणाऱ्या संपत्तीचा अभ्यास
 - 3) कृषी व्यापार व विक्रीशी निगडीत अभ्यास
 - 4) कृषी व्यापार व खर्चाशी निगडीत अभ्यास
50. कृषी उत्पादनाचे मुलभूत साधन हे आहे.
- 1) भांडवल
 - 2) मनुष्यबळ
 - 3) भूमी
 - 4) रसायने
51. भात पिकातील हा प्रमुख शत्रू आहे.
- 1) मैना
 - 2) खेकडा
 - 3) बेढूक
 - 4) साप
52. रसाशोषक किडीमुळे होणारा दुसरा परिणाम हा आहे.
- 1) पांढरी बुरशी वाढ
 - 2) तांबेरा
 - 3) काळी बुरशी वाढ
 - 4) कोळेरोगा

53. केळीवरील पर्णगुच्छ रोगाचा प्रसार या किटकामुळे होतो.
 1) बनाना अॅफीड 2) बनाना वीव्हील
 3) बनाना विटल 4) बनाना पलाय
54. व्हाइट रस्ट हा कोबीवरील रोग कशामुळे होतो ?
 1) कोलटोट्रीकलम स्पेसीज 2) अल्बुगो कॅडीडा
 3) पिथियम कनावेना 4) फ्यूजारियम स्पेसीज
55. द्राक्ष पॅकिंग करताना चा वापर केल्यास तो द्राक्षांच्या घडांचे बुरशीपासून संरक्षण करतो.
 1) ग्रेप प्रोटेक्टर 2) ग्रेप हार्ड
 3) ग्रेप ऑइल 4) ग्रेप गार्ड
56. पळसाच्या झाडांवर चे कीडे पोसतात.
 1) लाख 2) रेशीम 3) कोळी 4) खोड कीडा
57. द्राक्षाच्या एप्रिल छाटणीनंतर किमान दिवसानंतर ऑक्टोबर छाटणी केली जाते.
 1) 100 2) 90 3) 150 4) 210
58. भारतात कृषीमालाच्या निर्यात क्षेत्राची स्थापना करण्यासाठी प्रोत्साहन देणारी संस्था कोणती ?
 1) नाबार्ड 2) अपेडा
 3) एन.एच.बी. 4) आय.सी.ए.आर.
59. ग्रामोकझोन हे रसायन म्हणून वापरतात.
 1) कीटकनाशक 2) कृमीनाशक
 3) तणनाशक 4) बुरशीनाशक
60. क्रॅकर जॅक यलो हे ची जात आहे.
 1) झेंदू 2) गुलाब 3) द्विनिया 4) जर्बेरा
61. अनारदाना हा टिकाऊ पदार्थ पासून बनवितात.
 1) द्राक्ष 2) शेंगदाणा 3) खजूर 4) डाळीब
62. धिंगरी अळिंबीला अळिंबी असेही म्हणतात.
 1) व्हाल्वरिला 2) अँगेरिक्स 3) ऑयस्टर 4) बटन
63. लायकोपर्सिकॉन एस्कूलेंटम हे चे शास्त्रीय नाव आहे.
 1) गवार 2) टोमेंटो 3) लायमाबीन 4) लसूण

64. रोजी जागतिक व्यापार संघटना (WTO) ची स्थापना झाली.
- 1) 1 जानेवारी, 1995 2) 1 जानेवारी, 1948
3) 30 ऑक्टोबर, 1947 4) 20 डिसेंबर 1991
65. टारफुला हे वरील अर्धपरोपजीवी तण आहे.
- 1) तंबाखू 2) वाटाणा 3) ज्वारी 4) कापूस
66. भात पीक नत्राचे शोषण स्वरूपात करू शकते.
- 1) नायट्रस 2) अमोनियम
3) नायट्राइट 4) नायट्रस ऑक्साइड
67. कापसातील बी.टी. वाणाचा अर्थ कशाशी निगडीत आहे ?
- 1) बायोटेक्नॉलॉजी 2) बॅक्टेरियल टैक्नॉलॉजी
3) बॅसिलस थूरींजनसीस 4) ब्रासिका थूरींजनसीस
68. अनियमित फळधारणा हा आंव्याच्या जातीचा दुर्गुण आहे.
- 1) निलम 2) आम्रपल्ली 3) रत्ना 4) हापूस
69. आधुनिक पद्धतीने केळीच्या लागवडीसाठी चा वापर करतात.
- 1) ऊतीसंवर्धित रोपे 2) मुनवे
3) गड्ढे 4) संकरित रोपे
70. डाळींबाची अभिवृत्ती पद्धतीने करतात.
- 1) भेट कलम 2) पाचर कलम
3) गुटी कलम 4) बी पासून
71. आंबा काढणीसाठी सुधारित झेला या विद्यापीठाने विकसित केला आहे.
- 1) महात्मा फुले कृषी विद्यापीठ
2) डॉ. बा.सा. कोकण कृषी विद्यापीठ
3) डॉ. पंजाबराव देशमुख कृषी विद्यापीठ
4) मराठवाडा कृषी विद्यापीठ
72. संत्र्याच्या अभिवृद्धीसाठी खुंट रोप म्हणून कशाचा वापर करतात ?
- 1) डॉंगरीज 2) ओलूर 3) एडवर्ड 4) जंभेरी

73. तिंबूवर्गीय फळात कोणते जीवनसत्त्व अधिक असते?
- 1) अ
 - 2) ब
 - 3) क
 - 4) ड
74. पपईची सी.ओ.-2 ही जांकशासाठी शिफारस केली जाते ?
- 1) पपेन उत्पादन
 - 2) फळ उत्पादन
 - 3) बिजोत्पादन
 - 4) रसासाठी
75. मुळे फुटण्यासाठी छाट कलमांवर कशाची प्रक्रिया करतात?
- 1) जी.ए.
 - 2) आय.बी.ए.
 - 3) एम.एच.
 - 4) ए.बी.ए.
76. या पिकात स्त्रीपुष्प व नरपुष्प वेगवेगळी असतात.
- 1) टोमेटो
 - 2) गाजर
 - 3) गवार
 - 4) काकडी
77. पूसा स्नो बाँल ही या पिकाची जात आहे.
- 1) कोबी
 - 2) फुलकोबी
 - 3) नवलकोल
 - 4) पालक
78. भाज्या व फळांची काढणी शक्यतो वेळी करावी.
- 1) सकाळ
 - 2) दुपार
 - 3) पावसानंतर लगेच
 - 4) यापैकी नाही.
79. ही बहुवर्षा भाजी आहे.
- 1) घोसाळी
 - 2) फरसबी
 - 3) शेवगा
 - 4) कांदा
80. हिरवा वाटाणा टिकविण्यासाठी पद्धत प्रचलित आहे.
- 1) निर्जलीकरण
 - 2) शीतकरण
 - 3) मुरवणे
 - 4) यापैकी नाही
81. धिंगरी अळिंबीचे शास्त्रीय नाव हे आहे.
- 1) आयसेनियस स्पेसीज
 - 2) ॲस्प्रेंगस स्पेसीज
 - 3) प्लूटोरस स्पेसीज
 - 4) द्रायकोडर्मा
82. अल्फा अल्फाद्वारे कोणत्या अन्नद्रव्याचे स्थिरीकरण केले जाते?
- 1) पोटेंश
 - 2) नत्र
 - 3) स्फूरद
 - 4) सल्फर
83. गांडूळ खत निर्मितीतील झिरपणारे पाणी गोळा करतात त्यास काय म्हणतात ?
- 1) क्हर्मीकल्वर
 - 2) हवूमस
 - 3) जर्मीवॉश
 - 4) क्हर्मीवॉश
84. कंपोस्ट खत निर्मितीचे नाडेप तंत्रज्ञान येथे ना.दे. पांढरीपांडे यांनी विकसित केले.
- 1) पुसद
 - 2) पूसा
 - 3) नांदेड
 - 4) राहूरी

85. परमणी क्रांती ही ची जात आहे.
1) वाटाणा 2) अंबाडी 3) भेंडी 4) गवार
86. पुढीलपैकी हा मातीचा भौतिक गुणधर्म आहे.
1) सामू 2) घडण 3) इ.सी. 4) सी.इ.सी.
87. ऊती संवर्धनात हे प्रमाणित माध्यम वापरले जाते.
1) एम.एस. 2) एस.एम. 3) हॉगलंड 4) एस.एस.
88. कॅलस म्हणजे होय.
1) कॅम्बियम 2) पॅरेनकामा पेशीचे जाळे
3) कॉर्टेक्स 4) झायलेम ऊती
89. महाग्रेप्सची स्थापना रोजी झाली.
1) 19 जानेवारी, 1991 2) 1 जानेवारी, 2002
3) 19 ऑक्टोबर, 2000 4) 1 ऑक्टोबर 2009
90. कपाशीच्या प्रमाणित बीच्या बीजोत्पादनासाठी इतके विलगीकरण अंतर राखतात.
1) 50 मीटर 2) 100 मीटर
3) 30 मीटर 4) 4 मीटर
91. मध्यम मुदतीच्या शेती पतपुरवठ्याचा कालावधी किती असते ?
1) 3 ते 18 महिने 2) 60 ते 100 महिने
3) 18 ते 60 महिने 4) 5 ते 8 वर्ष
92. भातावरील खोड कीडीच्या नियंत्रणासाठी सापला वापरतात.
1) प्रकाश 2) कामगंध 3) जाळीच्या 4) रॉकेलचा
93. संकरीत ज्वारी बिजोत्पादनात आर हे संबोधन कशासाठी आहे?
1) मादी वाण 2) सहाय्यक वाण
3) मूळ वाण 4) नर वाण
94. संपूर्ण सेंद्रीय शेती करणारे भारतातील हे पहिले राज्य आहे.
1) सिविकम 2) महाराष्ट्र 3) छत्तीसगढ 4) कर्नाटक
95. चिकू या फळपिकाचे मूळस्थान हे आहे.
1) भारत 2) मेकिस्को 3) आफ्रिका 4) इराण

96. बटाटा पिकास भर न दिल्यामुळे बटाटे उघडे पडून ही विकृती येते.
1) ब्लॅक हार्ट 2) व्हीप टेल 3) ग्रिनिंग 4) क्रूकींग
97. मिरचीतील लाल रंग या दव्यामुळे असतो.
1) कॅप्सीसीन 2) कूर्कमीन 3) निकोटीन 4) कप्सांथीन
98. विशिष्ट प्रदेशात आढळून येणाऱ्या रोगास म्हणतात.
1) एंडेमिक 2) स्पोरेंडिक 3) एपिडेमिक 4) एपिफायटिक
99. वाटाणा पिकाचे हेक्टरी बियाण्याचे प्रमाण किती आहे ?
1) 10 ते 20 कि.ग्रॅ. 2) 50 ते 60 कि.ग्रॅ.
3) 80 ते 90 कि.ग्रॅ. 4) 5 ते 10 कि.ग्रॅ.
100. उडीदाचे शास्त्रीय नाव हे आहे.
1) फूसिओलस मुंगो 2) कॅसिओलस व्हलगॅरीस
3) डॉलिक्स लॅबलॅब 4) ग्लायसीन मॅक्स
101. व्ही.ए. मायकोरायझा ही प्रकारची बुरशी आहे.
1) नत्र स्थिरीकरण 2) स्फूदर विरघळविणारी
3) विघटन 4) रोग प्रसारक
102. मुळाचा मुळाकेश हा भाग वे कार्य करतो.
1) मुळाचे संरक्षण करण्याचे 2) मुळाची वाढ करण्याचे
3) पाणी शोषण्याचे 4) मुळे निर्माण करण्याचे
103. जट्रोपा या वनस्पतीपासून निर्मिती करतात.
1) इथेनॉल 2) पेट्रोल 3) कोळसा 4) बायोडिझेल
104. गाजराच्या यूरोपीय जातीत 'अ' जीवनसत्त्वाचे प्रमाण तुलनेने ...
असते.
1) अधिक 2) कमी 3) फार कमी 4) यापैकी नाही.
105. च्या कमतरतेमुळे मुळांच्या अग्रस्थ भागांची वाढ
चांगली होत नाही.
1) मॅग्नेशियम 2) कॅल्शियम 3) नायट्रोजन 4) क्लोरीन
106. महाराष्ट्रात अन्नभेसळ प्रतिबंधक कायदा अस्तित्वात आहे.
1) 1950 2) 1999 3) 1976 4) 1910

107. शोंगदाण्यातील तेलाचे प्रमाण इतके आहे.
 1) 40% 2) 67% 3) 17% 4) 50%
108. कालीकलम ही या पिकाची जात आहे.
 1) साबुदाणा 2) रताळी 3) बटाटा 4) बीट
109. जायंट क्यू ही ची जात आहे.
 1) फणस 2) अननस 3) बोर 4) सिताफळ
110. टी मॉक्सिस्टो ही वरील कीड आहे.
 1) आंबा 2) पेंख 3) काजू 4) नारळ
111. पिकांच्या बियाण्यास गंधकाची प्रक्रिया करतात.
 1) भात 2) तूर 3) कापूस 4) ज्वारी
112. श्रद्धा व सबुरी हे चे वाण आहेत.
 1) करडई 2) बाजरी 3) गहू 4) ओट
113. निरनिराळ्या रासायनिक खतांच्या भौतिक मिश्रणास म्हणतात..
 1) एकेरी खत 2) संयुक्त खत
 3) मिश्र खत 4) जोर खत
114. मासानावू फोकूवाका या जपानी शास्त्रज्ञाने कोणत्या नैसर्गिक शेतीचा पुरस्कार केला ?
 1) एका झाडातून क्रांती 2) एका काडातून क्रांती
 3) क्रांतीतून शेती 4) मशागतीची शेती
115. विजोत्पादन क्षेत्रातून गैर प्रकारची रोपे काढून टाकण्याच्या कामास काय म्हणतात ?
 1) इमेस्कूलेशन 2) आयसोलेशन 3) विडिंग 4) रोगिंग
116. शेवंती हे प्रकारचे फूलपिक आहे.
 1) लघु दिन प्रेमी 2) दीर्घ दिन प्रेमी
 3) उदासीन 4) यापैकी नाही.
117. हरितगृहात वापरले जाणारे माध्यम म्हणून ओळखले जाते.
 1) मॉस 2) कोकोबटर 3) कोकोपीट 4) सीलोपीट
118. पर्जन्यमान मोजण्यासाठी कशाचा वापर करतात ?
 1) रेनमीटर 2) रेनगेज 3) विंडवेन 4) ॲमिनोमीटर

119. कांद्यामधील तिखटपणा या द्रव्यामुळे असतो.

- 1) अलिल प्रोपिल डायसल्फाइड
- 2) डाय अलिल डायसल्फाइड
- 3) सल्फर डायऑक्साइड
- 4) स्ल्फयुरिक ऑसिड

120. इक्रिसेंट ही संशोधन संस्था येथे आहे.

- 1) हैद्राबाद
- 2) अहमदाबाद
- 3) नवी दिल्ली
- 4) सिंकंदराबाद

पुढील उतारा वाचून त्या खालील प्रश्न-क्रमांक 121 ते 123 ची उत्तरे पर्यायातून शोधा.

सर जगदीशचंद्र बोस यांनी वनस्पतीशास्त्राचा विशेष अभ्यास सुरु केला. त्यांनी नाना प्रयोग केले, आणि जगाला असे दाखवून दिले, की माणसांप्रमाणेच झाडांच्याही सर्व क्रिया होतात. सर जगदीशचंद्र बोस यांनी असे एक यंत्र तयार केले, की त्याच्या साहाय्याने झाडाच्या हृदयातील आंदोलने नमूद करता येतात. आपणाला एकदम धक्का बसला म्हणजे आपले हृदय घडघडू लागते ना? त्याचप्रमाणे झाडांना एकदम धक्का बसला, तर त्यांच्याही हृदयात घडघड सुरु होते. भोवतालचे दुःख पाहून आपण दुःखी होतो, त्याप्रमाणे झाडेही दुःखी होतात.

हे सर जगदीशचंद्र बोस यांनी तयार केलेल्या त्या यंत्राच्या साहाय्याने चांगले कळू शकते. त्यांच्या या शोधामुळे जगातील सर्व शास्त्रज्ञांनी आश्वयाने तोंडात बोटे घातली. या कार्याबदल त्यांचा सन्मान करण्यासाठी इंग्रज सरकारने त्यांना 'सर' ही बहुमानाची पदवी दिली.

121. सर जगदीशचंद्र बोस यांनी कोणत्या शास्त्राचा विशेष अभ्यास सुरु केला?

- 1) जीवशास्त्र
- 2) रसायनशास्त्र
- 3) वनस्पतीशास्त्र
- 4) भौतिकशास्त्र

त्यांनी जगाला असे दाखवून दिले की.....

- 1) माणसांप्रमाणेच दगडांच्याही सर्व क्रिया होतात.
- 2) माणसांप्रमाणेच वस्तुंच्याही सर्व क्रिया होतात.
- 3) माणसांप्रमाणेच झाडांच्याही सर्व क्रिया होतात.
- 4) माणसांप्रमाणेच जनावरांच्याही सर्व क्रिया होतात.

123. सर ही पदवी त्यांना.....
 1) कॉग्रेस सरकारने दिली.
 2) इंग्रज सरकारने दिली.
 3) पोर्टुगीज सरकारने दिली.
 4) फ्रान्स सरकारने दिली.
124. 'कर्णकटूचा' विरुद्धार्थी शब्द कोणता ?
 1) कर्कश्य 2) कर्णमधुर 3) कठोर 4) मधुर
125. "तुझां वय किती कमी आहे हे माहित आहे का तुला?" या वाक्यात किती विरामचिन्हे आली आहेत ?
 1) एक 2) चार 3) तीन 4) दोन
126. गटात न बसणारा शब्द कोणता ?
 1) ग्रंथालय 2) शब्दकोश 3) पुस्तके 4) नळ
127. चुकीची जोडी शोधा.
 1) भिंत-भिंती 2) फळ-फळा
 3) घोडा-घोडे 4) विहीर-विहिरी
128. खालीलपैकी अपूर्ण भूतकाळाचे वाक्य ओळखा :
 1) निखिल उद्या खेळत असेल.
 2) निखिल खेळत होता.
 3) निखिलला खेळायला आवडते.
 4) निखिल खेळत आहे.
129. "जो अभ्यास करेल तो पास 'होईल' हे वाक्य कोणत्या वाक्यप्रकारात मोऱडते ?
 1) केवल वाक्य 2) मिश्र वाक्य
 3) संयुक्त वाक्य 4) प्रश्नार्थी वाक्य
130. चकीचा अर्थ असणारी वाक्प्रचाराची जोडी शोधा.
 1) लचांड लागणे – नसत्या भानगडी निर्माण होणे.
 2) राम न वाटणे – मन रमणे
 3) जीव खालीवर होणे – तगमग होणे
 4) जीवाचे पाणी होणे – भिती वाटणे

पुढील कविता वाचून त्याखालील प्रश्न क्रमांक 131 ते 133 च्या प्रश्नांची उत्तरे द्या:

बिनभिंतीची उघडी शाळा

लाखो इथले गुरु,

झाडे, वेली, पशू, पाखरे

यांशी गोष्ट करू.

बघू बंगला या मुँग्यांचा

सूर ऐकूया त्या मुँग्यांचा,

फुलाफुलांचे रंग दाखवित

फिरते फुलपाखरु

हिंदू ओटे, धुंदू ओहळ,

झाडावरचे काढू मोहळ,

चिडत्या, डसत्या मधमाश्यांशी

जरा सामना करू

131. बिनभिंतीची शाळा कशास म्हटले आहे ?

- 1) आकाश 2) निसर्ग 3) बंगला 4) घर

132. मुँग्यांचा बंगला म्हणजे

- 1) वारूळ 2) पोळ 3) जमीन 4) झाड

133. फुलाफुलांचे रंग कोण दाखवित आहे ?

- 1) मधमाश्य 2) फुलपाखरु 3) पाखरे 4) माश्या

134. शुद्ध शब्द ओळखा :

- 1) साहित्यिक 2) साहित्यिक
3) साहीत्यिक 4) साहीत्यिक

135. 'साठी बुद्धी नाठी' या म्हणीचा योग्य अर्थ काय ?

- 1) म्हातारपणी मनुष्य शहाणा होतो.
2) म्हातारपणी बालपण आठवते.
3) म्हातारपणी मनुष्य शांत होतो.
4) म्हातारपण आले की बुद्धी चळते.

136. वि.वा. शिरवाडकर यांचे टोपण नाव कोणते ?

- 1) बालकवी 2) कुसुमाग्रज
3) केशवसूत 4) यशवंत

137. भावे प्रयोगाचे वाक्य ओळखा :
- 1) आईने वडी खाल्ली. 2) आईने मला बोलविले.
3) आई झोपली. 4) आईने पोथी वाचली.
138. गैरहजर या शब्दाचा समासाचा प्रकार ओळखा :
- 1) द्विगृ 2) अव्ययीभाव 3) द्वंद्व 4) बहुव्रीही
139. अहाहा! हा केवलप्रयोगी अव्यय कोणत्या प्रकारात मोडतो?
- 1) शोकदर्शक 2) हर्षवर्धक
3) प्रशंसादर्शक 4) आश्चर्यदर्शक
140. आधुनिक महाराष्ट्राचे शिल्पकार कोण ?
- 1) यशवंतराव चव्हाण 2) वसंतराव चव्हाण
3) शिवाजीराव भोसले 4) महात्मा फुले
141. Identify the correct type of the sentence.
- How did kolhapur derive its present name ?
- 1) Assertive Sentence
2) Exclamative Sentence
3) Interrogative Sentence
4) Imperative Sentence
142. Choose the correct punctuation sentence:
- 1) How beautiful the life is?
2) How beautiful the life is!
3) How beautiful the life is.
4) How beautiful the life is!!
143. Choose the correct use of used to form the given alternatives:
- Kapil Dev would bowl a perfect in-cutter.
- 1) Kapil Dev used to bowl a perfect in-cutter.
2) Kapil Dev would used to bowl a perfect in-cutter.
3) Kapil Dev would bowl used to a perfect in-cutter.
4) Kapil Dev used to a perfect in-cutter.

144. Choose the correct noun form of :

Employ

- 1) empire
- 2) employmer
- 3) employment
- 4) employed

145. choose the correct alternative for the following sentence :

The Manager was not happy with Ramesh's performance.

- 1) The Manager was pleased with Ramesh's performance.
- 2) The Manager was ugly with Ramesh's performance.
- 3) The Manager was unhappy with Ramesh's performance.
- 4) The Manager was not handsome with Ramesh's performance.

Read the passage carefully and choose the correct answer : (Q.Nos. 146 to 150)

Charlie Chaplin, who died in 1997 at the age 88, was one of the most famous stars in the history of the Cinema. He was certainly the most famous comic actor of his time. His first films were in the age of silent films. Charles Spencer Chaplin was born in 1889 in London. In 1910 he left Britain for the United States and in 1914 he made his first film. His great films include : The Gold Rush (1925), City Lights (1931) and Modern Times (1938). In 1952 he left the United States with his family and lived in Switzerland.

146. Charlie Chaplin was years old at the time of his death ?

- 1) 80 2) 88 3) 85 4) 90

147. Where was he born ?

- 1) United States 2) India
3) London 4) China

148. What type of actor was he ?

- 1) Tragic 2) Comic
3) Serious 4) Boring

149. Identify the type of tense :

He was born in 1889.

- 1) Past Tense 2) Present Tense
3) Future Tense 4) Present Perfect Tense

150. Choose the antonym from the passage : last

- 1) second 2) first 3) final 4) third

151. Choose the correct ‘Positive Degree’ from the alternatives :

Charlie Chaplin was one of the most famous stars.

- 1) No other star was as famous as Charlie Chaplin.
2) Very few stars were as famous as Charlie Chaplin.
3) Charlie Chaplin was more famous than any other star.
4) Charlie Chaplin was more famous than many other star.

152. Choose the correct Passive Voice sentence from the alternatives :

He made his first film.

- 1) He was made by his first film.
- 2) His first film had been made by him.
- 3) His first film is made by him.
- 4) His first film was made by him.

153. Find the antonym from the passage :

ancient

- 1) old
- 2) modern
- 3) time
- 4) city

154. Choose the correct ‘Wh-Question’ to get the underlined as answer :

In 1952 he left the U.S. ?

- 1) When did he leave the U.S. ?
- 2) Where he left the U.S. ?
- 3) When did he left the U.S. ?
- 4) Why did he leave the U.S. ?

155. Choose the correct answer tag :

He lived in Switzerland.

- 1) wasn't he ?
- 2) weren't he ?
- 3) don't he ?
- 4) didn't he ?

156. Choose one word substitute from the alternatives:

One who has inclination to hopefulness and confidence.

- 1) optimist
- 2) orator
- 3) hopefuller
- 4) orchard

157. Use appropriate article to fill in the blank, if necessary :

Year or two, he will be chairman of I.A.

- 1) an
- 2) a
- 3) the
- 4) none

158. Use the correct preposition, if necessary :

The President entered the hall and everybody clapped.

- 1) in 2) on 3) into 4) no preposition

159. Identify 'Past Perfect Tense' from the following alternatives :

- 1) I hated the guard.
2) I had hated the guard.
3) I was hated the guard.
4) I had been hating the guard.

160. Choose the correct Verb form of :

Demonstration

- 1) Demonstrate
2) Demonstrationary
3) Demonste
4) Demonstratory

161. धर्माची तत्त्वे प्रकट करणाऱ्यास जैन धर्मात असे म्हणतात.

- 1) भिक्खू 2) वर्धमान 3) तीर्थकर 4) जिन

162. गौतम बुद्धांचे नाव काय होते ?

- 1) अशोक 2) चंद्रगुप्त 3) महेंद्र 4) सिद्धार्थ

163. 'खालसा दल' कोणी संघटीत केले ?

- 1) गुरु तेघबहादूर 2) गुरु गोविंदसिंह
3) सरदार कर्तारसिंग 4) राजा हरिसिंग

164. दिल्ली येथील 'लाल किल्ला' ही वास्तू कोणी बांधलेली आहे ?

- 1) हुमायून 2) अकबर
3) शाहजहान 4) बहादूरशाह

165. छत्रपती शिवाजी महाराजांच्या पहिल्या पत्नीचे नाव काय होते?

- 1) सोयराबाई 2) आनंदीबाई
3) ताराबाई 4) सईबाई

166. ब्राह्मो समाजाची स्थापना कोणी केली ?
1) राजा रामभोहन रँय 2) स्वामी दयानंद सरस्वती
3) अरविंद घोष 4) दादोबा पांडुरंग तर्खडकर
167. नौदलाच्या प्रमुखास काय म्हणतात ?
1) जनरल 2) एअर चीफ मार्शल
3) अॅडमिरल 4) कमिशनर
168. शिक्षण हा विषय कोणत्या सूचीत आहे ?
1) केंद्रसूची 2) राज्यसूची
3) समवर्ती सूची 4) शेषाधिकार
169. राज्यसभेच्या सदस्यत्वासाठीच्या पात्रतेप्रमाणे उमेदवाराचे वय किमान किती वर्षे असावे ?
1) 21 वर्षे 2) 25 वर्षे 3) 30 वर्षे 4) 35 वर्षे
170. महाराष्ट्रातखालील पर्यायांपैकी कोणत्या जिल्ह्यात तुलनेने तलावाद्वारे जनसिंचन करण्याचे प्रमाण जास्त आहे ?
1) पुणे 2) नाशिक 3) कोल्हापूर 4) चंदपूर
171. जायकवाडी धरण कोणत्या नदीवर बांधलेले आहे ?
1) कृष्णा 2) भीमा 3) नर्मदा 4) गोदावरी
172. महाराष्ट्र राज्याच्या दक्षिण सीमेस नसलेले राज्य कोणते ?
1) छत्तीसगढ 2) कर्नाटक
3) आंध्रप्रदेश 4) गोवा
173. गुजरातची राजधानी कोणती ?
1) अहमदाबाद 2) गांधीनगर
3) बडोदा 4) राजकोट
174. अंटार्कटिका खंडाचे वैशिष्ट्यं खालील पर्यायांपैकी कोणते ?
1) उत्तर ध्रुवाजवळ असणारे जमिनीचा विस्तीर्ण भाग
2) दाट लोकवस्तीचा प्रदेश
3) वर्षभर बर्फाच्छादित प्रदेश
4) सर्वात लहान खंड
175. खालील पर्यायांपैकी कोणता पदार्थ विजेचा सुवाहक आहे ?
1) काच 2) लाकूड 3) अभ्रक 4) तांबे

176. रातांधळेपणा हा कोणत्या जीवनसत्त्वांच्या कमतरतेमुळे होतो ?
 1) 'आ' जीवनसत्त्व 2) 'ब' जीवनसत्त्व
 3) 'क' जीवनसत्त्व 4) 'ड' जीवनसत्त्व
177. तांब्याच्या भांड्यात ताक ठेवले तर खूप वेळाने काय होते?
 1) ते थंड होते 2) पौष्टिकता वाढते
 3) ते गरम होते 4) ते कळकते.
178. उन्हाळा, पावसाळा, हिवाळा याप्रमाणे होणारा क्रतूबदल हा कोणत्या बदलाचा प्रकार आहे ?
 1) भौतिक बदल 2) मानवनिर्मित बदल
 3) आवर्ती बदल 4) परिवर्तनीय बदल
179. विद्युत बल्ब / दिव्यामध्ये कोणता वायू वापरण्यात येतो ?
 1) अरगॉन 2) निओन 3) हेलियम 4) हायड्रोजन
180. महाराष्ट्रातील सर्वाधिक लोकसंख्येचा जिल्हा कोणता ?
 1) मुंबई शहर 2) मुंबई उपनगर 3) ठाणे 4) पुणे
 खालील प्रश्नातील पदांचा क्रमसंबंध ओळखून प्रश्नचिन्हाच्या जागी असणारे योग्य पद ओळखा : (प्रश्न क्र. 181 ते 183)
 181. A, E, ?, O, U
 1) M 2) I 3) P 4) K
182. 91, 80, 70, 61, 53, ?
 1) 45 2) 47 3) 46 4) 44
183. 1, 8, 27, ?, 125
 1) 64 2) 216 3) 16 4) 81
 खालील प्रश्नातील गटात न बसणारे पद ओळखा :
 (प्रश्न क्र. 184 ते 186)
184. 1) सूत 2) तनय 3) सूत 4) नंदन
185. 1) 468 2) 486 3) 648 4) 684
186.

 1) 2) 3) 4)

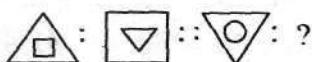
खालील प्रश्नात पहिल्या प्रश्नाचा दुसऱ्या प्रश्नात जो संबंध आहे तसाच तिसऱ्या पदाचा चौथ्या पदाशी आहे, यावरून प्रश्नचिन्हाच्या जागी असणारे पद ओळखा.

(प्रश्न क्र. 187 ते 189)

187. $8 : 28 :: ? : 16$

- 1) 4 2) 6 3) 8 4) 5

188.

- 1) 2) 3) 4)

189. $CF : R :: DE : ?$

- 1) I 2) A 3) S 4) T

190. एका सांकेतिक भाषेत POLIS हा शब्द QNMHT असा लिहितात. त्याच सांकेतिक भाषेत SEET हा शब्द कसा लिहिला जाईल ?

- 1) TDFSB 2) TDDSB 3) TFFSB 4) TDFUB

191. 72 मीटर लांबीची दोरी 8 ठिकाणी कापून समान लांबीचे तुकडे केले, तर प्रत्येक तुकड्याची लांबी किती ?

- 1) 9 मीटर 2) 8 मीटर 3) 7 मीटर 4) 6 मीटर

192. 11 नोव्हेंबरला शुक्रवार आहे, तर याच महिन्यात कोणते वार पाच वेळा आहेत ?

- 1) शुक्रवार-यनिवार 2) मंगळवार-सोमवार

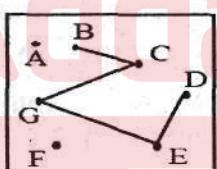
- 3) यनिवार-रविवार 4) बुधवार-मेंगळवार

193. पहाटे चार वाजता घड्याळात मिनिटकाटा व तासकाटा यांच्यात होणारा कोन कोणत्या प्रकारचा कोन असेल ?

- 1) काटकोन 2) लघुकोन 3) विशालकोन 4) विरुद्धकोन

194. शेजारील आकृतीत त्रिकोणांची एकूण संख्या किती?

- 1) 8 2) 6 3) 10 4) 2
195. स्पंदनचे वय मानसीच्या वयाच्या $2/3$ आहे, मानसीचे वय 18 वर्षे असल्यास, दोघांच्या वयातील फरक किती ?
 1) 12 वर्षे 2) 8 वर्षे 3) 3 वर्षे 4) 6 वर्षे
196. रोपवाटिकेत फूलझाडांच्या रोपांच्या एका ओळीत डावीकडून तिसऱ्या व उजवीकडून पंधराव्या क्रमांकावर गुलाबाचे रोप आहे. जर मध्यभागी झोँडूचे रोप असेल तर त्याचा ओळीतील क्रमांक कोणता ?
 1) सातवा 2) आठवा 3) नववा 4) दहावा
197. खालील प्रश्नातील प्रश्नविन्हाच्या जागी असणारी संख्या कोणती ?
3	7	12	6
5	13	15	?
11	9	7	8
6	4	6	
8			5
- 1) 14 2) 17 3) 19 4) 20
198. शेजारील चौकटीत सात बिंदू परस्परांशी एकेकदा जोडून आणखी किती रेषाखंड काढता येतील ?
-
- 1) 42 2) 38 3) 21 4) 17
199. खालील प्रश्नातील प्रश्नविन्हाच्या जागी असणारी संख्या कोणती ?
9	4	?	36
2	1	3	2
5	3	4	8
- 1) 25 2) 49 3) 1 4) 16
200. खालील अक्षरमालिकेत गाळलेल्या जागी असणाऱ्या अक्षरांचा गट कोणता ?
- Ab _ bc _ acda _ b _ bc
- 1) abcd 2) cbda 3) cdba 4) abbd

उत्तरे:-कृषी आयुक्तालय, पुणे – 2013

1-2	31-3	61-4	91-3	121-3	151-2	181-2
2-1	32-3	62-3	92-2	122-3	152-4	182-3
3-4	33-1	63-2	93-4	123-2	153-2	183-1
4-3	34-2	64-1	94-1	124-2	154-1	184-3
5-2	35-5	65-3	95-2	125-3	155-4	185-2
6-1	36-3	66-2	96-3	126-4	156-1	186-2
7-3	37-1	67-3	97-4	127-2	157-2	187-1
8-4	38-3	68-4	98-1	128-2	158-4	188-1
9-1	39-2	69-1	99-3	129-2	159-2	189-4
10-2	40-4	70-3	100-1	130-2	160-1	190-1
11-3	41-3	71-2	101-2	131-2	161-3	191-2
12-2	42-1	72-4	102-3	132-1	162-4	192-4
13-3	43-2	73-3	103-4	133-2	163-2	193-3
14-1	44-4	74-1	104-1	134-2	164-3	194-1
15-4	45-2	75-2	105-2	135-4	165-4	195-4
16-1	46-2	76-4	106-3	136-2	166-1	196-3
17-2	47-1	77-2	107-4	137-2	167-3	197-1
18-1	48-3	78-1	108-1	138-2	168-3	198-4
19-3	49-1	79-3	109-2	139-2	169-3	199-3
20-4	50-3	80-2	110-3	140-1	170-4	200-3
21-2	51-2	81-3	111-4	141-3	171-4	
22-1	52-3	82-2	112-2	142-2	172-1	
23-3	53-1	83-4	113-3	143-1	173-2	
24-2	54-2	84-1	114-2	144-3	174-3	
25-2	55-4	85-3	115-4	145-3	175-4	
26-1	56-1	86-2	116-1	146-2	176-1	
27-3	57-3	87-1	117-3	147-3	177-4	
28-2	58-2	88-2	118-2	148-2	178-3	
29-4	59-3	89-1	119-1	149-1	179-1	
30-1	60-1	90-3	120-1	150-2	180-3	